

TRG I KATEDRALA U HVARU

su ostaci tijekom XVI. i XVII. st. služili za gradnju današnje katedrale. Gotički prezbiterij, dvije propovjedaonice iz XV. st., kameni poliptih sa svecima, te reljefi »Bičevanje« i »Navještenje«, također iz XV. st., ostaci su stare katedrale.

Današnja je katedrala trobrodna bazilika s trilobatnim zabatom fasade i vitkim zvonikom. U osnovi je renesansna, premda fasada već odiše barokom. U cijelosti je djelo domaćih majstora, od kojih se ističu korčulanski graditelji iz obitelji Karlić i Pomenić. Zvonik, ritmičkim slijedom otvaranja masa prema vrhu, odiše romanikom ali u fakturi je renesansni. Jedanaest baroknih oltara od polikromnoga mramora u renesansnoj unutrašnjosti katedrale daju jedinstveni spoj dvaju stilova. Gradili su ih venec. majstori mramora. Najstariji je glavni oltar Sv. Stjepana s poč. XVII. st. koji su gradili mlet. majstori Melchisedec i Grapiglia, a uz njih i korčulanski majstor I. Pomenić. Oltarnu palu je sred. XVII. st. naslikao J. Palma ml., a završio Nicolo Reineri Mabuseo. Na oltaru obitelji Hektorović nalazi se slika »Majke Božje s djetetom«, rad mlet. radionice iz XIII. st. Na

ostalim su oltarima slike Petra Liberija, Domenica Ubertija, Andrije Celestija i Juana Boschetusa. — U klasicističkoj kapeli *Sv. Prošpera* nalazi se kameni sarkofag Sv. Prošpera, djelo A. Braselina iz Padove. Tim je sarkofagom zamijenjen drveni pozlaćeni sarkofag iz 1674, rad Michelangela Albarinija koji je danas izložen u biskupskome muzeju. Oltar Sv. Sakramenta izradio je 1694. Pavao Tremignon, a barokni kameni tabernakul 1700. Lorenzo Viviani. Drvena korska sjedala u prezbiteriju djelo su domaćih majstora iz 1573. *Biskupski dvor*, koji se sa *S* strane naslanja na katedralu, pregrađen je u XIX. st. U njemu je smješten biskupski muzej u kojemu su osobito vrijedni pozlaćeni štap biskupa Pritića, rad domaćega majstora Pavla Dubravčića iz XVI. st., potom kalež i pokaznica biskupa Tomasinija, crkv. ruho, čipke i knjige. Na trgu pred katedralom stoji bunar iz 1520, koji je sagradio Ivan Kiskić.

U gradu podno tvrđave nalazi se gotička crkva Sv. Duha s kasnogotičkom rozetom i reljefom Boga Oca u luneti portala. U crkvi na glavnome oltaru je slika Alessandra Varotarija Padovanina. Manja slika, »Silazak Duha svetoga«, koju je 1525. signirao Juan Boschetus, danas se čuva u biskupskome muzeju. U istome je dijelu grada romanička crkva Sv. Kuzme i Damjana, poslije barokizirana, jedna od najstarijih u Hvaru. Dominikanski samostan s crkvom Sv. Marka potječe iz XIV. st. U njezinim su ruševinama sačuvani obzida glavne lađe, apsida i zvonik. U unutrašnjosti se nalazi niz nadgrobnih ploča s grbovima hvarskih patricija i simbolima obrtnika, kao i grob Antuna Lucića. Tu su smješteni lapidarij i arheol. zbirka Centra za zaštitu kulturne baštine. U blizini je napuštena crkva Sv. Roka iz XV. st., s reljefom Sv. Roka i Sebastijana u luneti gotičkoga portala. Na staroj obali (Fabrici) nalazi se renesansna crkvica Sv. Josipa. Do male crkve zvane Kruvenica iz XVI. st. na brežuljku iznad grada vodi impozantno stubište uklesano u živoj stijeni. Ikona »Majka Božja s djetetom« iz XVI. st. smještena je nakon restauracije u biskupski muzej.

Crkva i ženski benediktinski samostan osn. su u XVII. st.; u baroknoj je crkvi slika Liberala Cozza iz 1750. U Burgu se nalazi gotička crkva *Sv. Anuncijate* iz XIV. st., koja u luneti portala ima reljef »Navještenje«. Na glavnome je oltaru slika »Majke Božje s djetetom« iz XVI. st., a na bočnome oltaru slika Sv. Barbare nepoznata mlet. slikara iz XVIII. st.

Franjevački samostan i crkva u uvali Križa sagrađeni su između 1465—71. kao mornarički hospicij. Zvonik su gradili korčulanski majstori B. Andrijić i F. i N. Španić. Na pročelju crkve u luneti portala je reljef »Madona s djetetom« iz sred. XV. st., djelo radionice Nikole Firentinca. Samostanska crkva je dvobrodna. Na oltaru kapele Sv. Križa nalazi se slika »Raspeće Kristovo« Leandra Bassana. Na glavnome je oltaru poliptih mlet. slikara Francesca da Santacrocea iz 1583, a njegova su i dva manja triptiha na pregradi pred svetištem. Ispred glavnoga oltara je nadgrobna ploča pjesnika Hanibala Lucića. U prezbiteriju su drvena korska sjedala koja su radili majstori Antun Spia Zadranin i Franjo Čiočić iz Korčule.

Na gornjemu dijelu pregrade sa Z strane nalazi se ciklus »Kristove Muke« hvarskoga komediografa, orguljaša i slikara M. Benetevića. Na juž.

